

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/405/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203486
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hvastová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7813203486.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Agnesou Hvastovou, v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., IČO: 264 29 705, Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, ČR, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanému E. D., H.. XX. XX. XXXX, C. M. XXX, o zaplatenie zmenkového úroku a zákonného 6% úroku zo zmenkovej sumy, takto

rozhodol:

Súd konanie o zaplatenie 0,19 % zmenkového úroku denne zo zmenkovej sumy 1.383,83 Eur od 01. 03. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 947,93 Eur, zo sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 4,04 Eur, zo sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 13,18 Eur, zo sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 43,73 Eur, zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 38,47 Eur, zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 30,17 Eur, zo sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 26,58 Eur, zo sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 23,89 Eur, zo sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 17,84 Eur, zo sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 10,81 Eur, zo sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 7,29 Eur, zo sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 1,54 Eur z a s t a v u j e,

žalobu o zaplatenie 0,06 % zmenkového úroku denne zo zmenkovej sumy 1.383,83 Eur od 01. 03. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 947,93 Eur, zo sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 4,04 Eur, zo sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 13,18 Eur, zo sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 43,73 Eur, zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 38,47 Eur, zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 30,17 Eur, zo sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 26,58 Eur, zo sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 23,89 Eur, zo sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 17,84 Eur, zo sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 10,81 Eur, zo sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 7,29 Eur, zo sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 1,54 Eur z a m i e t a,

žiadene účastníkov n e m á právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal návrh na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou

hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal zaplata zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.383,83 Eur od 01. 03. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 947,93 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 4,04 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 13,18 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 43,73 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 38,47 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 30,17 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 26,58 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 23,89 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 17,84 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 10,81 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 7,29 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 1,54 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 1.383,83 Eur od 04. 06. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 40,83 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,27 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,87 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 2,88 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 2,54 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 1,99 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 1,75 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 1,58 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 1,18 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 0,71 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 0,48 Eur, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 0,10 Eur a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 4,61 Eur a zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

2. Okresný súd Rožňava rozsudkom č. k.: 12C/405/2013 - 55 zo dňa 01.07.2014 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy:

zo sumy 1.383,83 Eur od 04. 06. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 40,83 Eur, zo sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,27 Eur, zo sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,87 Eur, zo sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 2,88 Eur, zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 2,54 Eur, zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 1,99 Eur, zo sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 1,75 Eur, zo sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 1,58 Eur, zo sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 1,18 Eur, zo sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 0,71 Eur, zo sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 0,48 Eur, zo sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 0,10 Eur a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 4,61 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

3. Proti výroku predmetného rozsudku, ktorým súd zamietol zmenkový úrok v sadzbe 0,25 % denne zo zmenkovej sumy, ako aj voči výroku o trovách konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.

4. Krajský súd v Košiciach po preskúmaní rozsudku súdu 1. stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, zrušil rozsudok v jeho zamietavej časti a časti trov konania a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

5. Odvolací súd uviedol, že zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov sú dané dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a) a f) O. s. p., t. j., že v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., lebo žalobcovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (aj keď pripojené rozhodnutia súdov pri odvolaní sú staršieho dáta, z roku 2010, 2013).

6. Odvolací súd zdôraznil, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu O. s. p. Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Súd použil správny právny predpis (O. z. a zák.č.258/01 Z. z.) ale nesprávne ho vyložil a aplikoval na daný skutkový stav.

7. Krajský súd v Košiciach tiež poukázal na ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhoveli všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí.

Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je nepreskúmateľný v časti a tak musel byť zrušený a vec musela byť vrátená súdu na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd poukázal na Zbierku stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2015 časť 2. Ochrana spotrebiteľa vo vzťahu k zmenkám. Pre posúdenie nárokov zo zmenky je potrebné, aby súd vychádzal zo stavu v čase jej vystavenia, a to najmä s ohľadom na rešpektovanie princípu právnej istoty a zákazu retroaktivity. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch od 1.1.2008 do 31.12.2010 platil § 4 ods.6 v znení, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Podľa odseku 7 veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlad právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR.

Všeobecne je potrebné rešpektovať základnú zmenkovo-právnu doktrínu, že zo zmenky samotnej ako abstraktného cenného papiera v zásade nie je možné bez ďalšieho určiť, či ide o spotrebiteľa. Pokiaľ však súd spoľahlivo zistí na základe skutočností vyplývajúcich zo žalobného návrhu, že na strane žalovaného ide o spotrebiteľa, poskytne mu ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. Je vhodné poukázať aj na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 16/12 zo 16.10.2012, sp. zn. IV. ÚS 457/10 zo 18.7.2013 a sp. zn. I. ÚS 290/15 zo 16.9.2015, ktoré riešiac problematiku použiteľnosti zmenky z pohľadu ochrany spotrebiteľa konštantne zohľadňujú, že v prípade spotrebiteľov nie je možné odhliadnuť od ich špecifických záujmov a postavenia a vyslovené pravidlo, že zákaz zneužitia práva je silnejší než dovolenie dané právom a pokiaľ právna norma určité správanie aprobuje a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto konanie v skutočnosti nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Všeobecné súdy pri svojej rozhodovacej činnosti musia hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkových inštitútov neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu. Takáto prax vyplýva aj z rozhodovacej praxe rakúskych a nemeckých súdov.

Výkonu práva, ktoré je jeho zneužitím, súdy nesmú poskytnúť ochranu, keďže takýto postup by bol v rozpore s ústavou chránenými právami, naviac protiprávne obchádzala zákon Pohotovosť, s.r.o., ktorá nechala podpísať zmenku 19.12.2008 v Tornali pre CD Consulting so sídlom v ČR, čím využila neinformovanosť spotrebiteľa.

V kontexte uvedeného je však potrebné zohľadniť, že právna úprava ZSÚ v čase podpísania zmluvy a vystavenia zmenky umožňovala v striktno stanovenom rozsahu používať zmenky aj v spotrebiteľských vzťahoch a až od 01.01.2011 sa zmenka v spotrebiteľských vzťahoch používať nemôže. Na prejednávanú vec je potrebné aplikovať hmotno-právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola v konaní uplatnená zmenka vystavená. Inak by išlo o porušenie zákazu retroaktivity a princípu právnej istoty. Samotné vystavenie zmenky v spotrebiteľských vzťahoch v období do 31.12.2010 bolo povolené, a preto nemožno považovať vystavenie zmenky bez ďalšieho skúmania spôsobu ich vystavenia ako protiprávne.

Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa bol podľa názoru odvolacieho súdu povinný vyhodnotiť zmenku v súlade s ním použitým a citovaným § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a až v prípade, že zistí, že zmenka bola vyplnená v súlade s cit. ust. a teda, že je platná a za predpokladu, že v konaní neboli žalovaným vznesené kauzálne námietky, je možné samotnou aktivitou súdu prieskumom ex officio podľa okolností prípadu posúdiť nárok na zmluvný úrok vo výške 0,25 % denne t.j. cca 91,25

% ročne ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi (ex lege podľa § 39 O. z.). Súd má právo a povinnosť vyhodnotiť, v akej miere je dohodnutý úrok primeraný, a nad rámec primeranosti návrh v časti úroku zamietnuť. Odo dňa splatnosti zmenky je v zmysle zákona možné priznať len zákonný zmenkový úrok vo výške 6,00 % p. a.

9. Krajský súd v Košiciach na základe uvedeného uložil súdu prvého stupňa po vrátení veci doplniť dokazovanie za účelom posúdenia platnosti zmenky podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zistenia (ne)primeranosti dohodnutého úroku a v rozsahu zrušenia vo veci opätovne rozhodnúť, svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné.

10. Rozsudkom č. k.: 12C/405/2013 - 55 zo dňa 01.07.2014 súd návrhu čiastočne vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy:

zo sumy 1.383,83 Eur od 04. 06. 2010 do 29. 11. 2010, čomu zodpovedá suma 40,83 Eur,
zo sumy 808,83 Eur od 30. 11. 2010 do 01. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,27 Eur,
zo sumy 658,83 Eur od 02. 12. 2010 do 09. 12. 2010, čomu zodpovedá suma 0,87 Eur,
zo sumy 564,31 Eur od 10. 12. 2010 do 09. 01. 2011, čomu zodpovedá suma 2,88 Eur,
zo sumy 496,42 Eur od 10. 01. 2011 do 09. 02. 2011, čomu zodpovedá suma 2,54 Eur,
zo sumy 431,05 Eur od 10. 02. 2011 do 09. 03. 2011, čomu zodpovedá suma 1,99 Eur,
zo sumy 366,59 Eur od 10. 03. 2011 do 07. 04. 2011, čomu zodpovedá suma 1,75 Eur,
zo sumy 298,64 Eur od 08. 04. 2011 do 09. 05. 2011, čomu zodpovedá suma 1,58 Eur,
zo sumy 230,16 Eur od 10. 05. 2011 do 09. 06. 2011, čomu zodpovedá suma 1,18 Eur,
zo sumy 154,45 Eur od 10. 06. 2011 do 07. 07. 2011, čomu zodpovedá suma 0,71 Eur,
zo sumy 88,40 Eur od 08. 07. 2011 do 09. 08. 2011, čomu zodpovedá suma 0,48 Eur,
zo sumy 20,54 Eur od 10. 08. 2011 do 08. 09. 2011, čomu zodpovedá suma 0,10 Eur
a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 4,61 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ktorý výrok nadobudol právoplatnosť, pretože nebol napadnutý odvolaním.

11. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie predmetom konania zostalo rozhodovanie o zmenkovom úroku vo výške 0,25 % denne.

12. Vychádzajúc z právneho názoru vysloveného odvolacím súdom za účelom posúdenia platnosti zmenky sa súd oboznámil s obsahom spisu č. k.: 8Er/97/2011, ktoré konanie sa viedlo na základe návrhu oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnému - v tomto konaní žalovanému Kataríne Horváthovej, nar. 17.06.1957, o zaplatenie 496,42 Eur s príslušenstvom a vychádzajúc z ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy dospel k záveru, že zmenka v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka nie je platná pre rozpor s dobrými mravmi.

13. Žalobca podaním zo dňa 21.12.2015, doručeným súdu dňa 22.12.2015, vzal svoj návrh na začatie konania čiastočne späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si uplatnil v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne, teda žiadal súd priznať zmenkový úrok len v časti 0,06 % denne.

14. Prihliadajúc na žalobcom učené čiastočné späťvzatie žaloby, súd konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zastavil tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku v súlade s ust. § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

15. V súlade s vyššie uvádzanými právnymi závermi súdu vyššieho stupňa vyplývajúcimi z jeho uznesenia (Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k.: 5Co/913/2014 - 94 zo dňa 26. 11. 2015) tunajší súd opätovne pristúpil k posúdeniu predmetnej právnej veci.

16. Dňa 20.10.2015 prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR spoločné stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa v nasledujúcom znení :

17. I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že :

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

18. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

19. III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

20. Stanovisko je uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd môže aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky preskúmať a posúdiť nárok na uplatnený zmenkový úrok, či tento nie je uplatnený v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na jeho výšku, teda platnosť dohody o zmenkovom úroku súd skúma ex offa. Súd má teda právo a povinnosť vyhodnotiť, či dohodnutý úrok je primeraný a ak túto podmienku nespĺňa, návrh v časti úroku zamietnuť.

22. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 OZ).

23. Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

24. Zmenkový úrok rovnako ako úroky dohodnuté pri poskytovaní pôžičky alebo úveru predstavuje odmenu za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu.

25. Zmenkový zákon ako osobitný predpis a ani Občiansky zákonník ako všeobecný predpis neustanovujú, do akej výšky je možné dojednať zmenkový úrok, ktorý je teda predmetom voľného zmluvného dojednanja medzi účastníkmi zmenkového vzťahu, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky vrátane zmenkového úroku dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012 sp.zn. 5 Cdo 26/2011).

26. Vychádzajúc z vyššie uvedeného zastáva súd názor, že dohodnutá výška zmenkového úroku 91,25 % ročne podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov v čase vystavenia zmenky, kedy úrokové sadzby boli nižšie ako 14 % ročne pri spotrebiteľských úveroch a ostatných úveroch pre domácnosti poskytované bankami, z ktorého dôvodu je dohoda o zmenkovom úroku v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatná v zmysle ustanovenia § 39 OZ ako celok.

27. Dohoda o zmenkovom úroku tvorí nedeliteľný celok a podľa obsahu ju nemožno deliť tak, ako to má na mysli ust. § 41 OZ, a teda určiť za neplatnú len tú časť dohody, ktorú vzhľadom na výšku dohodnutých

úrokov považuje súd za neprimeranú a v prevyšujúcej časti priznať zmenkový úrok. Z neplatnej dohody nie je možné priznať žiadne plnenie, a teda ani zmenkový úrok po čiastočnom späťvzati návrhu vo výške 0,06% denne zo zmenkovej sumy.

28. Z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné žalobcovi priznať zmenkový úrok v dohodnutej výške 0,25% denne, teda 91,25% ročne zo zmenkovej sumy, ale ani v inej výške (0,06 % denne) tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

29. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, čo do priznanej zmenkovej odmeny, ako aj ohľadom 6 % úroku, bol však neúspešný v časti nepriznaného zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne z dlžnej sumy, čo niekoľkonásobne prevyšuje žalovanú istinu, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal s poukazom na vyššie citované ustanovenie.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. §§ 355 a 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.